

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egészévre	12 "
Vidékre Negyedévre	5 "
Egészévre	20 "

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

Az ellenzéki szemfülesek mindent tudnak, azt is, a mi nem lesz. Mi nem tudunk semmit, nem is vagyunk kíváncsiak olyan egetverő jóslatokra, hogy a képviselőház megnyíltával hogyan választják meg a huszonegyes bizottságot, a kormány hogyan kap indemnyt, s ha megkapta, mihez fog azután.

Ezt mindet rendjén-során meg fogjuk tudni. A mi ma érdekel bennünket, az Tisza Istvánnak föltétlen törvénytisztelete, melyet az ellenzéki kombinációk is akaratlanul elismernek. Tehát ők is tudják, hogy Tisza ki akarja küldetni a házszabályrevíziós bizottságot, e szerint ők is csak nyilvános használatra szánták a hazugságot, hogy a Dániel féle házszabálynál megáll Tisza. Ők is sejtik, hogy a kormány indemnit, tehát törvényes fölhatalmazás alapján akar csak kormányozni, s a Dániel-féle határozat csak arra való, hogy az ügyeket abba a törvényes és házszabályszerű mederbe terelje vissza, melyből az obstrukció kizökkentette.

A kormány tehát új házszabályokat akar, a technikai obstrukció kizárására, azonban a teljes szólásszabadsággal, sőt obstrukciós lehetőséggel, aztán ki akarja kerülni az ex-lex állapotokat, s ha ez megvan, a Dániel-féle határozat megtette kötelességét és mehet. Utána rend, alkotmányosság, szabadság és törvényesség lesz, de nem lesz technikai obstrukció. Ezzel próbáljon az ellenzék Tisza ellen agitálni, ha szereti az igazságot. De nem fog ezzel agitálni, mert itt nem igazságról van szó, mondaná boldogult Péchy Tamás, hanem önzésről.

Fanyar viceket csinálnak a markos legényekről, kikből a képviselőházi testőrséget alkották. Kik fognak kidobni? S minél fogva lódták ki a teremből a törvényhozó urakat? E vicek során világosan hallani egyik-másik hősi sóhajtását: bár ki lennék már dobva!

Valójában azonban azt a testőrszervezetet is csak frivolizálják. Nem kidobók lesznek ők, hanem rendőrök a szó szoros értelmében. Arra az átmeneti időre, a míg az ellenzék személyében fenyegeti meg a házelnököt, a minisztereket s mindenkit, a ki velük nem egy követ fu, a háznagyai hiva-

talnak s a képviselőház elnökségének kötelessége gondoskodni a törvényhozásban is az egyéni épségről és szabadságról. Ne féljenek őket is védi ez a darabant-csapat, ha más nem támadja őket, saját maguktól. — Nagy hálával fogadhatják a mai állapotnak kényszerűen megfelelő intézkedést, mert lesz, aki visszatartja őket haragjukban. Mert bizony röstelkednének az urak, ha szent haragra gerjedve, nines, a ki visszatartsa őket, s ők még sem törnek ki. Reméljük, a markos legények nem is lesznek egyebek, mint jó kifogás az ellenzéki szenvedélyek ki nem törésére.

A mikor Bartha Miklós azt mondja: most már értem! — akkor ez annyit jelent: most már akadt lábikra, melybe haraphasson! Most már érti, hogy honnan van mégis ember, a ki Tisza István mellett sikraszáll. A jegyzők értették meg vele. Pénz dolgozik, mindenféle pénz, de mind a kormány kaszsjából való.

Örüljenek a jegyzők, elég szép társaságba keveredtek. Ők mind meg vannak fizetve, de rajtuk kívül meg van fizetve Magyarország minden rendű és rangu polgára a ki abban a hiszemben van, hogy neki is volna valamelyes vélemény szabadsága és joga arra, hogy Bartha Miklósékról az igazat gondolhassa.

Ez az ur a maga bevallása szerint ugat is már s eddigelé igen válogatos volt, mindig becsületes embereket és kiváló hazafiakat ugatott és mart meg. Most a jegyzők és az egész szabadelvű polgárság került a foga közé. Jó foga van, azzal dolgozik, mert hát a székelyudvarhelyi takarékbán letett óvadékból bajos megélni!

Bánffy Dezső, mikor miniszterelnök volt, lekényszerfotografáltatta a gonosztevők albuma számára Weltner Jakabot. Most elébe szónokol és elfogadja a határozati javaslatát. Akceptálja az általános és titkos szavazati jogot, pedig szegény Weltner egyebet se vétett akkoriban, mint hogy ezt követelte. Mit szól ehhez Erdély? — S mit csináljon most a rendőrség Bánffy Dezsővel? — Lefotografálja őt is? Isten ments, inkább visszaadja neki a Weltner és társai fotográfiját.

Személyes motívumok.

Apponyi gróf — bár még szemérmes pirulással és szendén kötényt húzva — de felajánlotta a kibontakozást a szabadelvűpárt köréből kilépett politikusok díszes sorának. Megállott előttük, meghajtotta kecsesen a fejét s táncra szólította fel őket. Vegyék kezükbe az orvoslás módját ezek az urak a maguk metódusa szerint: így hangzott nyílt felszólítása.

Hogy mily rosszul állhat a szövetkezett ellenzék szénája, ez a keringőre való naiv, szinte kómikus felhívás fényesen bizonyítja.

Naivnak, szinte a kómikusság határait érintőnek nevezzük Apponyi gróf eljárását, Annál naivabbnak és kacagtatóbbnak, mert sem a hely, a hol mondta, sem az alkalom, a mikor mondta, nem volt alkalmas ily nyilatkozat megtételére.

A Jászberényi kürtnek ez az átmenet nélkül való méla vadgalamb-bugása, gerlice-nyögdécselése a harcnak elején, a küzdelem hevében, a népgyűlés izgatott levegőjében, — szerencsés taktikának éppen nem mondható. Mert elárulja, hogy az ellenzék az orosz kommandó szerint, ugyan rettenetes arcot, vág, de már is békülni szeretne.

Nem gunyolódni az ellenzék, vagy legalább is Apponyi gróf e heves békevágán, sőt a nemzet érdekében örvendeznénk neki, ha a békülés módja és átlátszó célzata be nem igazolná azt a különben régi meggyőződésünket, hogy a jelenlegi helyzet kiélesítésében nagy szerepe volt, a személyes érzelmeknek, s hogy ez a helyzet soha sem fordult volna ily válságosra, ha személyes momentumok nem fűtik erősen a kazánt.

Ime: Apponyi gróf, a ki minden kibontakozást lehetlenné tett a pénteki események előtt azzal a kipróbált, kedves politikai metódusával, hogy junktimot kötött a házszabályok megváltoztatása és a választói jog rögtönös kiterjesztése között; Apponyi Albert, aki ezt a junktimot felbonthatatlannak jelentette ki: most ugyanaz az Apponyi Albert hajlandó, hogy azokat a követel-



A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-
hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhu-
rut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Emellett a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4-
alantó céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)



ményeket a jelenlegi helyzettel össze nem bonyolítja.

Tiszával szemben felállítani a junktimot, kibonyolíthatatlan helyzetet teremteni; a kilépett urakkal szemben elejteni a junktimot, összebonyolításnak jelenteni ki azt az eljárását, a melyet Tiszával szemben követett: mi egyéb ez, mint a személyes momentumoknak naiv bevallása?

Ettől eltekintve, vizsgáljuk Apponyi vigadóbeli nyilatkozatát más oldalról is, olyan oldalról, a melyre az ellenzék, úgy látszik, nem gondolt, vagy gondolni nem szeretne.

A harcias pózok pillanatában Apponyi fehér kendőt lobogtat, s karddal kezében enyhe békéről álmodozik. Jól van. De kikkel akar Apponyi békülni? Kikre veti esdő tekintetét? Kikkel akar összefogni arra a dícséretes célra, hogy az ország feldult nyugalma helyreálljon?

Olyanokkal-e, a kik vele szemben állanak mint hadviselő felek? Azokkal-e, a kik pénteken a döntő csatát megnyerték s ez új hadállás szívós védelmére talpig fegyverben állanak? Szóval: illetékes tényezők címére adressálta-e Apponyi békeszerző felhívását?

Óh, dehogy. Ő a kilépettek diszes sorától várja az üdvöt.

Ha Apponyi gróf békefeltételeit husz ember elfogadja, az husz szabadelvűpárti képviselőnek és 150 ellenzéki képviselőnek, tehát a kisebbségnek álláspontja.

Hogyan képzeli Apponyi gróf a megoldást? Egy, az ellenzék cézári tébolyát bizonyító önámítással. Azzal a képtelen önámítással, hogy a szabadelvűpárt abdikal, jobb meggyőződése ellen igába hajtja fejét, árulást követ el elvei és vezére ellen s egyszerűen ráúti a maga elhatározásának pecsétjét oly békeokmányra, a melyet nélküle

és ellenére szerkesztettek meg rajta kívül álló politikai tényezők.

Nincs elég erős szavunk a nemzeti párt vezérének ily felfogására.

Még értettük volna, ha a többség bármely tagjához címezte volna vigadóbeli szerelmes levelét. De hogy a kibonyolítást oly politikusoktól várja és oly politikusoknak ajánlja fel, a kik a többség politikai kötelékén kívül állanak, s a szabadelvűpárt erkölcsi felelősségében osztozni a legnehezebb pillanatokban nem kívántak: ez csak azt bizonyítja, hogy Apponyi gróf, a romlott politikai világ zajában is, meny nyire meg tudta őrizni megható és üde naivitását.

Nem, tisztelt ellenzéki urak, a szabadelvűpárt tudta, megkérdezése és beleegyezése nélkül önök semmit sem fognak elérni a békés kibontakozás terén.

A szabadelvűpárt ereje tudatára ébredt. Róla és nélküle soha senki sem fog többé határozni. Azoknak az aranjuezi szép napoknak örökre vége van.

Politikai hírek.

A miniszterelnök Győrött. Győr-ből táviratozzák lapunknak: A városban nagy előkészületeket tettek a miniszterelnök fogadására. Az egész város fel van lobogóva. A környékről számosan jöttek már tegnap Győrbe, hogy jelen legyenek a mai ünnepeken, mely rendkívül impozánsnak ígérkezik. Az összes szállodák tömve vannak és számos vendéget magánosoknál kellett elhelyezni.

A kormány üdvözlése. Podmaniczky Frigyes báróhoz, mint a szabadelvűpárt elnökéhez folytonosan érkeznek az üdvözlő táviratok az ország minden részéből. Tegnap

Bonyhád, Székelyudvarhely, Nagytapolcsány, Nagysurvány, Hatvan, Ujverbász és Csongrád jött támogatást ígérő bizalmi nyilatkozat.

A tegnapi nap folyamán közel 50 üdvözlő távirat érkezett a miniszterelnökhöz az ország különböző vidékéről.

A német kereskedelmi szerződések tárgyalásai megakadtak, ez azonban nem jelenti azt, hogy folytatni nem fogják. Azt persze ebben a pillanatban senki sem mondhatná meg, hogy a tárgyalások újra mikor indulnak majd meg. A differenciákat egész pontosan megállapítani lehetetlen, mert a tanácskozások a mint ez természetes is, bizalmas jellegűek voltak: Miáltal érdemben nem nehéz megállapítani a különbözőzetek mibenlétét. A német birodalomnak ugyanis védővamos tarifája van, a melyben különösen az agrárius érdekek domborodnak ki, de védőszárnyai alá veszi az ipari érdekeket is. Németország ezen az alapon tehát megnehezíti a mezőgazdasági termények behozatalát, e mellett azonban ipari termelvényének biztosítani akarja az eddigi piacokat. E szerint tehát lehetetlen, hogy mi azon az alapon szerződésbe mehessünk. Hogy most mi következik, azt eleve pontosan megjósolni nagyon nehéz. Annyi azonban bizonyos, hogy Németországnak bizony nagy érdeke, hogy velünk szerződjen és így valószínű, hogy elvégre is engedni lesz kénytelen.

A szövetség ellenzék vezérő-bizottsága ma délelőtt 10 órakor értekezletet tartott a Kossuth-párt körhelyiségében. A tanácskozáson részt vettek: Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferenc, Sággy Gyula, Holló Lajos, Bánffy Dezső, Zichy Aladár gróf, Hoek János, Ugron Gábor, Szederkényi Nándor, Vázsonyi Vilmos és Thaly Kálmán. E szerint a vezérő-bizottság tagjai közül 11-en nem jelentek meg a mai értekezleten. A tanácskozást Kossuth Ferenc vezette. Mindenekelőtt a vasárnap tartandó népgyűlések iránt történtek intézkedések. A szónokokat osztották be. E szerint Győrbe vasárnap Kossuth Ferenc és Apponyi Albert is leutaznak. A taktikai kérdéseket beszélték meg ezután, erről persze jelentést nem adtak ki.

Tiltakozó népgyűlések. A szövetség ellenzék a vasárnapi napon a következő helyeken tart népgyűlést: Kecskeméten,

Vig éjszakák.

Ne szóljatok meg, hogyha néha
A dévaj örömök
Megejtének s mulatva járok
Vig cimborák között,
Ne szóljatok meg, hogy a mámor
Az eszem elveszi,
Hogy a szívem csordultig telve —
S a nóta fáj neki.

Ugy félek künn az éjszakától.
Sötét, hideg van ott.
Fenyegetően rám merednek
Zord, óriás karok.
Benn vig a nóta. Kacagástól
Viszhangos a terem,
Itt nincsenek éjféli árnyak.
Itt nem fáj semmitem.

... Csak olykor, hogyha bús a nóta
S zokog a hegedű —
Eled föl a szívembe mélyen
Valami keserű:
A mult egy-két mosolygó álma
S ki tudná, micsoda...
Szidom a korezmárost ilyenkor,
Nem izlik a bora.

És száll a nóta. Párjavesztett
Pacsirta siró bánata
Beh sok mindent is elrabol a
Sivár, magányos éjszaka. —
A fiuk vígan hátbaütnek,
Szavok csufúságra jár:
Minek rontod a mulatságot? ;
De hogy ur — a számár!

Szegedy Miklós.

Mr. Van J. felfedezései.

— **Pekry Gáspár naplója.** —

Cairóba való megérkezésünk előestéjén Mr. Van J. lélekszakadva jött hozzám a fedélzetre, a hol egyedül sétálgattam.

— Uram, nem tudom higgyek-e füleimnek és szemeimnek. Egy felfedezésre jutottam.

— Mr. Van J. — viszonzám csodálkozva, — ön egészen ki van kelve arcából, mi baja?

— Csend, uraim. Csak önnek szabad tudnia, mert őszintén megvallva, önhöz van legtöbb bizalmam.

— Roppant kíváncsivá tesz.

— Scarpa, a fiatal matróz nem néma.

— Hogyan!

— Értsen meg. Az a fiatal matróz, kit Rancolini Sorentóban hajóra vett s magát némának tettei, nem néma.

— Hallotta beszélni talán?

— Igen, saját füleimmel.

— Hogy-hogy?

— Ez még semmi uram. Ha még mondok önnek valamit, nem fog nekem hinni.

— Valóban, ön roppant izgatott.

— Nem csodálkozom rajta, mert itt valami rejtélynek keil lenni, a mit magam sem tudok még ez időszert megmagyarázni.

— Csupa fül vagyok, Mr. Van J.!

— Scarpa, nem férfi, hanem nő.

— Mit mond ön, jól értem? kérdém a meglepetés hangján.

— Ismétlem, a némának tartott Scarpa nem férfi, hanem nő, meggyőződtem róla.

— Hogyan... hogyan — kérdém izgatottan — mondjon el uram mindent.

— Figyeljen. Az imént kabinomban voltam, mely sötét volt s gyújtó-szerszámot kerestem, miközben kabinom falán egy keskeny repedést fedeztem fel, melyen keresztül világosság özönlött be hozzám. Eszembe jutott, hogy e kajütt Scarpáé, a fiatal matrózé. A lány suttogó női hangokat hallottam s érdeklődni kezdettem a dolog iránt. A mint benéztem, láttam, hogy Scarpa egy kis imádságos könyvet tart kezében. Gondoltam esti imáját végzi s nem is csalódtam. A könyvet csakhamar becsukta s tisztán láttam, a mint ajkai mozogtak s hallottam, a mint halkán mondá: és segítsd meg őt istenem, a kit szívem mélyéből szeretek.

— Biztos ön, hogy nem tévedett?

— Olyan biztos vagyok, uram, mint-hogy önt látom és hallok hangját.

— Nos és?

— Majd kibontotta zubbonyát s legnagyobb ámulatomra egy női keblét pillantottak meg szemem. Kebléből egy arany keresztet vont elő s azt kétszer megeskölta.

— Azt hiszem, hogy álmodom M. Van J. feleltem elhülve — de ki lehet e titokzatos nő és mit akar?

— Erre nézve annyit tudok, mint ön. Különbön jöjjön kabinomba, talán még ott találjuk Scarpát.

Izgatott léptekkel követtem Mr. Van J.-t.

Győrött, Szatmár, Sümeg, Zombor, Gyöngyös, Csanád-Palota, Tapoleza, Zala-Egerszeg, Eger, Vágveese, Szentés, Sopron, Debrecen.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Második nap. —

december 1.

A keddieknél jóval lényegesebb, nagyszabású ügyek várták elintézésüket a tiszántúli egyházkerület tegnapi folytatódó közgyűlésén, melyet Kiss Aron püspök délutáni 9 órakor nyitott meg.

Tóth Lajos dr. jogakadémiai és Nyáry Béla főgimnáziumi újonnan választott tanárok hivatalos eskütétele után Tóth Lajos úgy a maga, mint tanártársa nevében megköszöni a megválasztásukat.

A tanárválasztó bizottságba a főiskola a következő 8 tagot küldte: Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, dr. Sz. Szabó József, dr. Kocsár Gábor, Somogyi Pál, Kovács József, Csobán József és Márton Imre.

A bizottságba az egyházkerület is 8 tagot választott és ezek: Széll Kálmán, Dorogi Lajos, Dávidházy János, Sütő Kálmán, dr. Baksa Lajos, Ujfalussy Béla, Kiss Elek és Benedek László.

A jogkari dékán, dr. Jászi Viktor jelenté, hogy dr. Kérészy Zoltán debreceni jogtanárt a király a kassai jogakadémiára nevezte ki. Megüresedő állására kiírták a pályázatot, melyre tíz pályázat érkezett be. Ezek közül az akadémia igazgatósága első sorban Kun Béla máramarosszigeti jogtanárt aztán dr. Móricz Károly kecskeméti jogtanárt és dr. Tóth Károly budapesti kir. törvényszéki aljegyzőt ajánlja. A jelölésekhez az igazgatótanács még hármat hozzá vett, a közgyűlés pedig a sorrenden változtatott.

A tanárválasztó bizottság visszavonult és rövid tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy Kérészy Zoltán tanszékét Kun Béla m.-szigeti jogtanárral töltsék be.

A közgyűlés hozzájárul a választás eredményéhez.

Az elnök ajánlása folytán a főiskolai igazgatótanácsba Zsigmond Sándor és dr. Hajnal István helyére egyhangulag Sulyok Istvánt és Fráter Szabolcsot választották meg.

A már évek óta kísértő főiskolai államsegély került aztán szönyegre.

A debreceni főiskola főgimnáziuma és tanítóképezdéje válságos anyagi helyzetben

van. Ezen kívül mindinkább szükségessé vált az említett iskolák kibővítése.

Ezek orvoslása céljából a miniszter építkezési célokra 300,000 koronát ajánlott fel az igazgatótanácsnak. Hogy pedig az anyagi helyzetben segítsen, rendes évi államsegélyt kínál a miniszter a két iskolának. Az igazgatótanács mindkét ajánlat elfogadását javasolja.

Az építkezési segélyre vonatkozólag a közgyűlés egyhangulag hozzájárul az igazgatótanács javaslatához.

Az évi segély kérdése hosszas, komoly vitát provokált. A vitában szakavatott, nagytudású tanfőnökök vettek részt és úgy pro, mint kontra hatalmas érvekben, komoly fejtegetésekben, mélyreható bírálatokban gazdag beszédek hangzottak el.

A vitát György Endre gazdasági attassé, egyházmegyei gondnok nyitotta meg. Letesti azokat a következményeket, melyeket az évi segély elfogadása maga után von. Ha az egyházkerület elfogadja az évi segélyt, azzal a főiskola feletti rendelkezési jogát adja fel, mert a segélytől meg nem szabadulhat. Az állam pedig a segély ellenében olyan jogokat nyer, melyek évről-évre elvesznek egy-egy részt az önrendelkezési jogból. Már pedig — szerinte — távolról sincs olyan súlyos és válságos a főiskola anyagi helyzete, hogy ezen csak ilyen óriási áron lehetne segíteni. Az igazgatótanács javaslatával szemben határozati javaslatot terjeszt a közgyűlés elé:

Papp Imre az államsegély elfogadását ajánlotta. Ellenérveket hozott fel György Endre beszéde ellen.

Hasonló szellemben beszélt Dóczy Imre középiskolai felügyelő is. Nem látja be, hogy mivel csökkenni az önrendelkezési jog az államsegély igénybevételével mert a tanárválasztásnál a kormány meghallgatja az igazgatótanácsot is; a fegyelmi ügyek elintézésében az egyházat a kormány nem korlátozza. A tantervre nézve pedig csak azt teszi kötelezővé, hogy a kijelölt tantervet tanítsák, de annak kibővítése ellen a kormánynak kifogása nincs, csak megrövidítését nem enged meg. Az igazgatótanács javaslatához járul.

Ezután Mezőssy Béla országgyűlési képviselő szólalt fel és Papp meg Dóczy állítását cáfolta. Igaz, hogy a főiskolára nagyon is ráfér a segély, de ha már elfogadják segélyt, semmiképen sem szabad az el-

fogadást a jövőben is kötelezővé tenni. Bevallja, hogy a kormánynyal szemben igenis féltékeny az önrendelkezési jog megsorbitására nézve. Hogy oka van erre, azt a számos érve közül azzal is bizonyítja, hogy valamennyi államsegélyezett felekezeti tanintézet önrendelkezési jogát csaknem teljesen elvesztette. Ezen kívül elretentő példegyánant áll előtte Ausztriának most általánosan tanügyi helyzete is. Az igazgatótanács javaslatával szemben György Endre határozati javaslatát ajánlja elfogadásra.

Mezőssy beszéde végén megéljenztek, Dóczy Imre röviden felel Mezőssy egyes állítására, majd dr. Bartha Béla debreceni jogtanár emelkedett szólásra és félórán át igen szép szónoki beszédben vázolja a főiskola sajnálatos anyagi helyzetét. Majd azokat az előnyöket sorolja fel, melyekben az államsegély elfogadása esetén a főiskola részesülne, Nem látja át, hogy államsegély a főiskola önrendelkezési jogát nemhogy veszélyeztetné, vagy egyáltalán sértené is.

Fordulatokkal, hasonlatokkal és citátusokkal teljes beszédben ajánlotta Uray Imre országgyűlési képviselő elfogadásra György Endre javaslatát. Beismeri, hogy a főgimnázium nem elég nagy a felvételre jelentkezők befogadására, jogában áll az államnak akárhány állami községi iskolát létesíteni és nem szükséges a főgimnáziumot fejleszteni azért, hogy rendelkezési jogot szerezzen az állam a gimnázium felett.

Kiss Albert lelkész Bartha Béla beszédevel foglalkozik és azt tételről-tételre cáfolja. Az államsegély mostani igénybevétele a létesítendő debreceni egyetem rovására történnék. Az államsegély elfogadását nem ajánlja, de ha mégis igénybe akarják venni a segélyt, előbb hallgassa meg az egyházkerület az egyház tanügyi tényezőinek ide vonatkozó véleményét.

A szép beszédet megéljenztek.

Padrah Sándor kir. közjegyző az államsegély igénybevétele ellen beszélt.

Géressy Kálmán tankerületi főigazgató helytelennek tartaná, ha a válságos helyzetben levő főiskolán nem segítenének azzal, hogy államsegélyt vennének fel, mert szólok nem talál más módot és nincs is más megoldás a baj orvoslására.

A hosszas, kimerítő vita után az elnök egyhangú kérelemre elrendelte a szavazást.

Az igazgatótanács javaslatának első része — a beruházási segély igénybevétele — minden akadály nélkül határozattá lett.

A javaslat második részére vonatkozó, az évi államsegély felhasználásáról szóló igazgatótanácsai javaslattal szemben György Endre visszautasító javaslatot terjesztvén be az elnök úgy tette fel a kérdést, hogy a kik az igazgatótanács javaslatát elfogadják, azok a György-féle javaslatra nemmel szavaznak, a kik az igazgatótanács javaslatára nem-et mondanak, azok György Endre határozati javaslatát fogadják el.

Az elnök 12 tag kérelmére névszerinti szavazást rendelt el.

A szavazatok mindkét részen egyenlők (31—31) lévén, az elnöknek kellett volna dönteni. Gróf Dégenfeld elnök kérde, óhajta-e még valaki szavazási jogával élni.

A végső pereben érkezett a terembe Madarász Imre országgyűlési képviselő, ki nem-mel szavazott.

Ez a szavazat döntötte el a debreceni ceni ref. főiskola sorsát legalább egyidőre. Az elnök kihirdette, hogy az egyházkerület közgyűlése nem veszi igénybe a debreceni főiskola részére felajánlott évi államsegélyt.

A határozatot nagy éljenzéssel fogadták. A tanítóképezde új tantervét terjesztette be azután az igazgatótanács. Tudomásul vették az alapítványokról szóló jelentésekkel együtt. Az iskolai és egyéb jótékony célra tett alapítványokat tárgyaló jelentést köszönettel fogadják.

Az igazgatótanács egész sereg apróbb jelentése és néhány átirat elintézését nyervén, a közgyűlés második napi tárgyalása déli egy órakor véget ért.

Délben gróf Dégenfeld József főgond

Az angol kabinjába érve, az említett repedésen keresztül már nem szűrődött be a világosság s mi esőlodottan hagytuk el azt. — Elkéstünk — feleltem — bizonyára már alszik.

— Sebaj, — felelt Mr. Van J. — lesz még bő alkalmunk a dolog nyitására jönni.

Visszamentem a fedélzetre, mely legkedvesebb tartózkodási helyem volt s bár a tenger haragos volt, a szabad levegő üdítő hatását kellemesnek érezvén, a szél szeszélyes játékát figyelembe sem vettem.

A Sirály erősen himbálódzott s én a hajó karfájába kapaszkodva, Scarpa titokzatosságán töprengtem.

Ebben a pillanatban egy setét alakot láttam a hajó tulsó végén állani. Pár lépéssel közelebb jött, azután megállt. Alig tettem azonban pár lépést feléje, gyorsan távozott. Utána siettem.

— Hé, ki vagy? — kiáltottam feléje.

Az illető nem válaszolt, hanem a hajófenék lépcsője felé sietett.

— Megállj! — kiáltottam hangosan s a következő percben a setét alak eltűnt.

Utána rohantam, mert azt hittem, hogy valami rabló, vagy rosszakaratu emberrel van dolgom s a hajófenék alján sikerült őt megragadnom.

A mint az illetőt megérsiptem elsikoltotta magát. A titokzatos egyén Scarpa volt.

— Scarpa, — szóltam neki halkán — miért futottál előttem?

A néma intett.

— Ne integess nekem, tudom, hogy tudsz beszélni — feleltem intésére s e közben igyekeztem kebléhez nyulni s meggyőződtem, hogy Mr. Van J. igazat mondott, e titokzatos egyén valóban nő volt.

— Ki vagy és mi a szándékom? Ne tessed magadat, mert pórul jársz — szóltam most már dühösen — nem vagy néma és nem vagy férfi, hanem nő.

Scarpa minden tagjában remegni kezdett s erősen fogtam karját, nehogy elillan-hasson. Minden titokzatossága dacára Scarpát nem akartam elárulni s ezért igyekeztem esendben lenni, nehogy a hajó személyzete észrevegyen valamit s ez által valami kellemetlenséget idézzek elő. Szilárd elhatározásom volt azonban, hogy megtudom Scarpa kilétét.

— Asszony, felelj kérdésemre, hogy ki vagy, — szóltam — mert összecseszitem a legénységet és kivallatlak.

Scarpa küzdött magában, el akart szökni, de én vasmarokkal tartottam.

— Gasparone, ne bánts, én vagyok — suttogta Scarpa és zokogni kezdett.

A következő pillanatban e hangra elvesztettem eszméletemet és végigvágódtam a hajó padozatán.

Marietta hangja volt.

Czettler Rezső.

nok az Angol Királynő éttermében fényes ebédet adott a közgyűlési tagok tiszteletére. Délután 4 órakor az egyházkerületi fegyelmi bíróságnak volt ülése.

Az egyházkerületi közgyűlés tárgysorozatának hátralevő pontjainak tárgyalását ma délelőtt folytatják.

IRODALOM.

Báró Wesselényi Miklós élete és munkái. Kardos Samu ily című két kötetre munkájára az előfizetési felhívást mint már megirtuk, kibocsátotta. Mint értesülünk, a hézagpótló mű iránt óriási az érdeklődés nem csak Debrecenben, hanem az egész országban. Casinók, egyetemen, olvasóköri, iskolák, még pénzintézetek is megrendelték. Egyes városok, mint Arad, Eger, Komárom, Versec tanácsai végzéssel üdvözölték a szerzőt s rendelték meg munkáját. Ezen kívül magánosok a nemzet minden rétegéből számosan.

Az előfizetők közt találjuk a következő illusztris neveket: Brankovics György szerb patriárchát, gróf Majláth György erdélyi püspököt, Szmeccsányi Pál nagyváradi lat. szert. püspököt, Dr. Kuncz Adolf esornai nagy prépostot, Wagner József pápai praelatust Nyitrán. A főrendek és képviselők között pedig ott szerepelnek: Kunn Géza az erdélyi irodalmi társaság elnöke; Gróf Deegenfeld Sándor Erdőszada; Báró Podmaniczky Géza Kiskartal; Báró Wodianer Albert Budapest; Szemere Miklós cs. és kir. kamarás; Barabás Béla; Révai Mór, Háromy László, Neményi Ambrus orsz. gyűlési képviselők — és Kossuth Ferenc az országos függetlenségi párt elnöke. — A hálás szerző valamennyi előfizetőjének nevét és lakhelyét munkája végén külön jegyzékben fogja közé tenni és megörökíteni.

Irodalmi pályázat. A debreceni Csokonai-kör Csokonai halálának százados évfordulója alkalmából pályázatot hirdetett a költő élet és jellemrajzára. A pályázat lejárata 1905. december 15. A pályaművek Kardos Alberthez a Csokonai-kör titkárához József kir. herceg-utca) küldendők.

Szegedi könyvtárnok választás. Tegnap töltötte be Szeged város tanácsa a Somogyi könyvtárnál megüresedett igazgatói és könyvtárnoki állásokat, választás útján a könyvtár igazgatója Tömörkény István lett a kiváló magyar író, akit jogosan és méltán ért a kitüntetés. A könyvtárnoki állásra különösen ketten pályáztak: Móra Ferenc a Szegedi Napló jeles munkatársa és ifj. Cserzy Mihály (Homok) a kitűnő író. A tanács választása Móra Ferencre esett s ebből kifolyólag a Cserzyhez közelálló Szegedi Híradó ezeket írja: Nobilis felfogásnak kellett volna vezetnie a tanácsot Cserzy Mihályval szemben, a ki azért, hogy a szenátor urakat tizenöt krajcárért megborotválja, nagyobb tehetség, nagyobb műveltség birtokosa, mint akármelyik szenátor ur, beleértve a szegedieket, budapestieket, az ország minden szenátorait, összesen és megszorozva egymással.

Napi hírek.

— **A budapesti egyetemről.** A központi egyetem ma reggel megnyitott. Az ifjuság az előadásokat tizenegy óráig nyugodtan és esendben végighallgatta. Tizenegy órakor azonban az összes tanteremből az aulába gyűltek az egyetem polgárai s megbízták a tiztagu végrehajtó bizottságot, hogy a tegnapi esti nagygyűlés által elfogadott memorandumot nyújtsák át a rektornak. A tizes bizottság Óhegyi Lajos ifjusági elnök vezetésével azonnal tisztelgett a rektornál, aki erre megjelent az aulában s beszédet tartott az ifjaknak, a melyben tudomásukra adta, hogy illetékes helyen lépéseket tett az

iránt, hogy a rendőrség mult szombati vérengzéseért az ifjuság elégtételt kapjon s hogy vizsgálatot indítsanak, hogy mi volt az oka annak, hogy a rendőrség betört az egyetemre. Megígérte, hogy az ifjuság memorandumát pártolólág terjeszti az egyetemi tanács elé. A diákság megéljenezte Demkó Györgyöt, aki az ifjuság kérésére még azt is megígérte, hogy a kapukra és a fekete táblákra szegezett hirdetményeket levéte.

— **400 ezer koronás váltócsalás.**

A budapesti rendőrség megkeresésére tegnap Londonban egy rendkívül veszedelmes, nagystilű szélhámost tartóztattak le. Ez Krausz Emil a kolozsvári Krausz-féle egyenruházati cég volt alkalmazottja. Krausz Emil mint azt a lapok már megírták, Kolozsvárott furfangos módon becsapta Reményik Lajos kolozsvári dúsgazdag vaskereskedőt. Reményiknek ugyanis több bányára zárlati joga volt. Ezt a körülményt Krausz felhasználta és rábeszélte Reményiket, hogy bányásztassa ki a bányáit, mert biztos tudomása van arról, hogy nagy mennyiségű aranyat rejt magában a bánya. Krausz vállalkozott arra, hogy belga és párisi pénzemberekkel szervez egy konzisztoriumot. Mindenben megegyeztek és Krausz utnak indult Párisba. Reményik 6—6000 koronáról szóló két váltót adott át Krausznak hogy azokból a szervezési költséget fedezze. — Krausz Párisba érkezvén nyomban táviratozott Reményiknek, hogy küldjön újabb váltót német nyelven kiállítva, mert a magyar váltók nem érvényesek. Később bianko váltót kért, mert a tervezés költségei nagyobb összeget tesznek ki. Így lassankint 400 ezer koronáról szóló váltókat esalt ki Reményiktől, amelyikből 200 ezer koronát be is váltott, azután megszökött. Reményik a budapesti rendőrségen tett feljelentést, mert Krausznak Budapesten volt egy ügyvéd megbízottja. Bérczy Béla budapesti rendőrkapitány indította meg a nyomozást és megállapította, hogy Krausz Londonba szökött. Bérczy táviratban kereste meg a londoni rendőrséget, amely Krauszt, a ki Kaufmann néven lakott, tegnap ott kinyomozta és letartóztatta.

— **Halál munka közben.** A munkás vigyázatlanságnak egy újabb áldozata fekszik a közkörház boncoló asztalán. Gulyás Demeter vasuti fékező négy kis gyermek atyja tegnap délelőtt két vasuti kocsi ütközése közé szorult, mely halálát okozta. A szerencsétlen embert tolatás közben érte a végzetes nyomás, mely betörte mellkasát. Még volt annyi ereje, hogy 40—50 lépéssnyire elvánszoroghatott, de a raktár mellett összeesett és rögtön meg is halt. A rendőrség részéről Orosz László fogalmazó és Bikfalvy biztos, a törvényszék részéről pedig Hoffmann József vizsgálóbíró jelent meg a helyszínen, kiknek intézkedése folytán a szerencsétlen véget ért embert a közkörházba szállították. Tegnap délután dr. Láng és dr. Izsó törvényszéki orvosok felboncolták a holttestet és megállapították, hogy a halál belső elvérzés következtében állt be, mert a testen külerőszak nyomai nem voltak láthatók.

— **Teljes tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt 10 órakor teljes tanácsulást tart, melyen a délután megtartandó közgyűlés tárgyait fogja előkészíteni.

— **Felolvasó esték.** A róm. kath. főgimnáziumban tartatni szokott felolvasó esték elseje ma délután 5 órakor tartatik meg a következő programmal: I. Felolvasó-est 1904.

december hó 1. 1. Rákóczi kesergője, előadja Rác Károly zenekara. 2. II. Rákóczi Ferenc. Jellemkép, írta és felolvassa dr. Wolafka Nándor püspök. 3. Vándorlás Rákóczi birodalmában Siegmeth Károly szövegével és vetített képeivel. A képeket bemutatja Eberhardt Béla, a szöveget olvassa Divényi Gyula főgymn. kegyesr. tanár urak. 4. Kuruc dalok zenekísérettel mellett éneklő Ibrányi Miklós. — Ezen érdekesnek ígérkező felolvasó estélyt melegen ajánljuk olvasóink szives figyelmébe. Az estére jegyek kaphatók Kontsek Géza fűszerkereskedésében, Riesz Lipót cukrázdájában s a Mihalovits féle gyógyszerárban.

— **A kaszinó estélye.** A december hó 3-án megtartandó kaszinó estélyre már minden előkészületet megtett a rendezőség a siker érdekében. Gyönyörű kiviteli táncrendekkel lepi meg a hölgyeket, ugyszintén a rendezői jelvények is melyek Halász Nándor ékszerésztől valók, művészi kiviteliiek.

— **Kőművesek harca.** A baba-képző intézetnél dolgozott kőművesek hétfőn délelben bérharcba állottak, mert a munkájuk nem volt hajlandó a kért bérfelemelést és munkarend változást megadni. Tóth István építőmester a munka befejezésére tegnap délelben 18 kőművest küldött a baba-képzőhöz akik hozzá is fogtak a munkához. Ugy 2 óra tájban a sztrájkoló kőművesek Gáti Imre, Gebesi János, Papp János, Lénárt Imre és Balla András vezetése alatt megtámadták a békésen dolgozókat és kalapácsokkal, vasbotokkal megverték őket. Két kőműves a kitől magas állványról lelétek, úgy hogy azok súlyos sérüléseket szenvedtek. Kakutsi István pallér azonnal a rendőrségre telefonált honnan néhány rendőr a helyszínére érkezett és szétverte a rendzavarókat. A hat vezetőt pedig előállították a bűnügyi osztályhoz, ahol Mile Pál fogalmazó vezető ellenük az eljárást.

— **A gazdasági ismétlő iskola** ujonnan kinevezett igazgatója Juhász József, tegnap Debrecenbe érkezett és megkezdte a gazdasági iskola 20 hold földjének üzemtervezeti szerkesztését. Egyidejűleg Juhász igazgató naponta a városházán szivesen ad a gazdaközönségnek bármily kérdésben utbagazítást vagy tanácsot.

— **A tanyai iskolák tanszerei.** A városi tanács elhatározta, hogy négy tanyai iskola részére a még hiányzó tanszereket beszerzi. A tanszereket 800 korona költséggel már beszerzték és rendeltetési helyére juttatták.

— **Az óhátí régi kulcs.** Fraknói Vilmos püspök levelet irt tegnap Gara Alajoshoz, hogy azt a talált régi kolostor kulcsot fényképeztesse le és a képet küldje el a nemzeti Múzeumnak. A levelet Gara átadta Lőfkovicsnak a városi muzeum ideiglenes őrének, aki Fraknói kívánságához, a kulcsot lefényképezette.

— **Hangverseu.** Az Ábrányi szobor hangverseny, mint már jelezve is volt, f. évi december hó 8-án tartják meg az Aranybika disztermében, az összes helybeli dal-egyletek, nemkülönbön helyi jelesebb erők, ugyszintén Rác Károly és fia teljes zenekarának közreműködésével. A teljes műsort a rendezőség a napokban fogja a helyi lapok ntján a t. közönség szives tudomására hozni. Belépő-jegyek Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében előre válthatók a következő árak mellett: Páholy 5 horona. Ülőhely 2 korona. Állóhely 1 korona. Az estély pontban 8 órakor fog Rác Károly zenekarának nyitányával kezdődni.

— **Ifjusági tüntetés.** Tegnap este a kollegium ifjusága zárt sorokban a Csapó-utcaán levő függetlenségi pártkör elé vonult, ahol a helyiség erkélyéről Márton Imre, Dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő és

Ferenczy Gyula jogtanár tartott hozzájuk beszédet. Azután a Piac-utcán végig vonult az ifjuság a Kossuth-nóta hangjai mellett. Rendzavarás, dacára annak, hogy az utcai esőcselek csatlakozott a menethez, nem fordult elő.

— **Karácsonyi vásár.** A mint már jeleztük az Ipartestület által a jövő hó 11-én rendezendő karácsonyi vásár a helybeli ipari termékeknek minden tekintetben dícséretre méltó kiállítását fogja képezni. A kiállításra ezideig 141-en jelentkeztek, kik közül 64 mester 20 segéd és 57 tanonc. A kiállítási tárgyak beszállítási ideje dec. 7. December 8-án és 9-én lesz a kiállítási tárgyak izléses elrendezése, ugyancsak 9-én és 10-én lesz, amikor a segédek és tanonc kiállítási munkáit bírálják meg. A kiállítás ünnepélyes megnyitása dec. 11-én d. e. 10 órakor lesz.

— **A debreceni kereskedelmi és iparkamara** védjegy és áruminta lajstromozó hivatala az elmúlt hóban Máyer Jenő helybeli esemege kereskedő részére négy rendbeli üvegrumra alkalmazandó védjegyet, Stern József és testvére kefégyáros cég részére pedig egy elmés összeállítású saját tárlalmányu tollkefével felszerelt reklám szittatott lajstromozott be, mint árumintát.

— **Rémes történet.** Egy kis alföldi városkába állatsereglet érkezett a napokban. Alig, hogy az igazgató ur elvégezte a sátorverés munkáját, beállított hozzá egy paraszt legény és munkára ajánlkozott.

— Jól van én felveszem, de figyelmeztetem, hogy nagyon jól kell értenie az orditáshoz. Tud-e ordítani?

A legény önértzetesen kópött egyet.

— Hát azt csak rám köll bizni!

— Akkor áll az alku.

Es mivel éppen előző napon szenderült jobblétre a menaszéria öreg, vedlett oroszlánja, megbízta az igazgató ur a legényt, hogy huzza le a sokat szenvedett királyi állat bőrét. Mikor ezzel készen volt belebujtatta a jó torku legényt, hogy most már játssza ő a sivatag királyának szép és romantikus színeiben bővelkedő szerepét. A legény erre is ráállt és olyan félelmes oroszlán lett belőle — olyan rémes orditást csapott egész nap — hogy a menaszériát látogató helyi intelligenciának csak úgy borsódzott a háta bele. Ugy este felé mégis belefé egy kissé a dologba és hogy pihenjen, nekidőlt a szomszédos ketrec rácsának. Egyszerre csak erősen belévág egy karmos láb a hátába. Az oroszlánban meghült a vér: elfelejtette, hogy odaát a tigris tanházik, amely most rögtön szét fogja őt tépni. Irtozatos pillanatokat élt át a bestia karmai között, némán az ijedségtől. De egyszerre nekidurálta magát, nagyot lódult és iszonyuan jajveszékelve futott a ketrec másik sarkába. Ott is egyre jajgatott. Egyszerre csak a következő szavakat hallja:

— Ne ordíts te marha; hiszen én vagyok a Nagyék Pistája. Egy cigarettát akartam kérni.

A bengáliai tigris volt.

— **Iparváltások és megszüntetések.** E hónap 20-án közölt kimutatásunk óta ipart váltottak: Szilágyi János hentes, Csolvai András mészáros, Skóth Ferenc órás és ékszerész, Nagy József borbély és fodrász. Iparukat megszüntették: Klopek Ember Juliánna borbély és fodrász és Végh János timár.

— **Székely cselédek elhelyezése Debrecenben.** A minapi szűk híradásunk kiegészítésül közöljük az alábbiakat a közönség tájékoztatására. A székely cselédek a székelyföldi miniszteri biztos kezdeményezésére a debreceni Székely Társaság közvetíti az itteni jelentkezőknek. Jelentkezni lehet december hó 10-ik napjáig. A jelentkezés alkalmával minden cseléd uti előlege gyanánt 6 korona fizetendő, a mely összeget a cseléd, ha félévnel kevesebbet szolgálja, megtérítendő köteles a gazdának. Viszont ha a cseléd 2 évig szolgál egy huzamban, a visszautazást is megfizeti. A székelycselédek szept. első napján érkeznek és állanak szolgálatba. Egyelőre csak próbaszolgálatot telje-

sítenek egy hónap lefolyása alatt s ha bevélnak és a cselédek is meglesznek elégedve helyeikkel, egyévre történik a szerződés megállapított feltételek mellett. Annyit már is előlegezhetünk, hogy a székely cselédek úgy moráliter, mint szolgálat tekintetében, különösen mint szakácsnók és szobaleányok, magasan feletteállanak az idevalóknak, több az intelligenciájuk, rendesebbek s főleg tisztaság kedvelők. E mellett pedig kitűnnek hűségükkel, szolid magaviseletükkel. — Vajha ezen derék vállalat a legfényesebb sikerrel járna s a mostoha sorsra jutott székelységnek ijesztő módon való kivándorlása megcsappana, mert szüksége van a magyar hazának minden teremtett lélekre.

— **Uj iparossegédek.** Az elmúlt november hónapban uj segédek lettek: Gyányi Ferenc lakatos (arany oklevéllel), Papp Sándor, Birizdo Mihály kovács, Kiss Ferenc, Szepesi Sándor, Borbély Miklós, Kiss József, Bagdás János lakatos, Szabó András, Szabó József, Pankotai Imre hentes, Dóri Imre szobafestő, Szarvas Imre cipész, Domokos Imre szabó, Boroki Sándor, Szilágyi József timár, Kozák Ferenc asztalos, Borzai Pál kerékgyártó, Horváth Mihály eszmadia, Nack Alajos reszelővágó, Berenczi Mária, Mészáros Margit női szabó, Kozma Valér János cukrász. Összesen november hónapban 23 iparos tanonc lett segédé.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Ferenc ev. ref. 3 hónapos, Sipos Mária ev. ref. 13 éves, Nagy Juliánna ev. ref. 17 hónapos, Tóháti Zsuzsanna ev. ref. 4 éves, Móri Mariska ev. ref. 10 hónapos, Csorvási Sára ev. ref. 43 éves. Mózsik Lajos ev. ref. 9 éves, Nagy Judit ev. ref. 23 éves, Fehér Lajosné Keckeméti Mária ev. ref. 40 éves, özv. Szilágyi Istvánné Nyilas Zsuzsanna ev. ref. 75 éves, özv. Bárdi Gáborné Kiss Eszter ev. ref. 51 éves, özv. Keckés Ferencné Vilmányi Mária ev. ref. 64 éves, Juhász Imre ev. ref. 83 éves, Karancsi Zsigmond ev. ref. 36 éves, özv. Kocsis Jánosné Barta Erzsébet ev. ref. 62 éves, Kirschner Móri izr. 3 hónapos, özv. Györi Andrásné Habvirla Erzsébet r. kath. 72 éves, özv. Balog Sándorné Kenyeres Zsuzsanna ev. ref. 59 éves, Hamza Mária r. kath. 2 hónapos, özv. Szép Pálné Sándor Klára ev. ref. 87 éves, Lakatos József r. kath. 71 éves.

x **Ezerjő bor** 18-20 kr. és szőlővessző eladó Szemere tanitónál Rákóczy u. 31.

x **Donogán és Somossy Kunz** József és Társa utódai cégnél Debrecen, (Kistemplombazár) megkezdődött a karácsonyi vásár. Minőségben kifogástalan jó áruk kerülnek eladásra, leszállított árak mellett.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészfestészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakatban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

M Ű S O R.

Csütörtök, december 1-én A löcsei fehér asszony. Énekes történeti színmű.

Péntek, december 2-án Kis pajtás. Vigjáték.

Szombat, december 3-án Kis alamuszi.

Operett.

Vasárnap december 4-én d. u. Boccaccio

Operett. Este először Diakélet. Színmű.

TÁVIRATOK.

Politikai hangulat.

Budapest, nov. 30. A szabadelvű pártkörben ma este lelkes hangulat uralkodott. Egy csoportban a főrendiház egyik ismert, előkelő tagja kijelentette, hogy légből kapott koholmány az az ellenzéki híresztelés, mintha a főrendek között mozgalom indult volna a kormány ellen. Ellenkezőleg, a főrendek — egy két ismert ellenzékít kivéve — teljesen helyeslik a kormány akcióját, melynek biztos sikerét remélik.

A japán-orosz háború.

London, nov. 30 A Daily Telegraph jelenté Csifuból, hogy a japánok, midőn a Kikvankan erősséghez vezető utakat ostromolták, egy órán belül négyezer emberük elesett. A japánok azt állítják, hogy két északeleten lévő erősséget és a nyugati Kikvansan erősségeinek harmadát elfoglalták. Jelenleg hevesen küzdenek olyan veszteségekkel, a melyeket maguk is túlságosaknak mondanak. De a japánok ragaszkodnak ahhoz, hogy az erősségnek husz napon belül kell esnie. A Galamb-öbölbe japán megerősítések érkeztek.

London, nov. 30. A Reuter-ügynökség jelenté Csifuból: Ideérkezett hírekből kitetszik, hogy 24-étől 27-ig Port-Arturnál erős küzdelem folyt. A támadásoknak nyilván az volt elsőrendű céljuk, hogy az orosz sáncokat az egész Glacín elfoglalják. A japánállások ilyenformán Erlungsannál és Kikvansannál jobbabbak lettek. 24-én déltán előzetes ágyuzás után a 11. japán hadosztály egyik csapata nekiment a sáncoknak, melyek a kikvansani délnyugati erősségekhez vezető utakat fedezik. Egyidejűleg a tüzérség lövöldözni kezdte az Érlungsa és Antisan erősséget. A japánokat ötször visszaverték. Majd kiűzték őket az oroszok a sáncokból, a melyeket elpusztítottak. Magukkal hozott sáncok védelmé alatt a japánok beásták magukat új állásukba. Éjjel az oroszok kitörték, de japán jelentések szerint visszaverték őket. A japánok előtt még erős sáncvonal áll.

London, nov. 30. A Morningpost jelenté Sanghaiból tegnapról: A drótnélküli táviróösszeköttetést ismét helyreállították az orosz konzulátus Csifu és Port-Artur helyőrsége közt. Hirt küldtek Port-Arturba, amelyre nemsokára felelet érkezett.

Pozadovszky utja.

Bécs, november 30. Gróf Pozadovszky német államtilkár ma délelőtt innen Berlinbe visszautazott.

A francia képviselőházból.

Páris, november 30. Jaures képviselő kijelentette, hogy bár az általános progresszív jövedelmi adó hive, mégis csatlakozik a bizottság szervezetéhez, mert ez a reform kezdetét jelenti. Ha vannak is hibái, ezek könnyen kiküszöbölhetők. A tárgyalást hét-főre halasztotta.

Sztrájk ágyulövessel.

London, november 30. A „Times” jelenté New-Yorkból: Sligler bányavárosban, Illinois államban a munkások sztrájkba léptek és zavargások törtek ki, a melyek folyamán a sztrájkolók fegyvertüzelését husz ágyuval viszonyozták.

Görög bandák garázdálkodása.

Konstantinápoly, november 30. Vasárnap délután egy görög banda benyomult Jelenic bolgár faluba és meglepett egy lakodalmas népet, a kikre valóságos sortűzet adtak. Tizenhárman súlyosan megsebesültek, öten meghaltak. A közelben levő török katonaság, mely pedig hallotta a lövöldözést, nem lépett közbe. A vizsgálatot megindították.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, nov. 30.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt, Nyugodt irányzat mellett 20,000 métermássa került forgalomba, közben 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonaneműek közül rozs, zab és tengeri 5 fillérrel olcsóbb. — Idő: hideg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kuria új elnöke. A kir. kuria új alelnöke, Oberschall Adolf tegnap tette le a hivatalos esküt a legfelsőbb bíróság előtt, Szabó Miklós kuriai elnökkel a kir. kuria tanácsa teljes ülést tartott, melyen az elnök üdvözölte Oberschallt, ki hosszabb beszédében válaszolt. Beszédében érdekes kijelentéseket tett a jogszolgáltatás néhány kérdéséről.

§ Váltóhamisítások. Nemrégiben történt, hogy Vásári Mihályné az Alföldi Takarékpénztárhoz Szaller János és veje név-aláírásával ellátott 240 koronás váltót nyújtott be leszámítás végett. A váltó összegét lefizette a takarékpénztár. A lejáratkor Szaller Jánost és feleségét fizetésre szólította fel a takarékpénztár, kik a váltófelmutatása után kijelentették, hogy az aláírás nem tőlük származik. Erre a bank megette a bünvádi feljelentést Vásáriné ellen, kit a törvényszék tegnap Oláh Miklós bíró elnöklete alatt tartott főtárgyaláson magának okirat hamisításért hat havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen Vásáriné felebezett. Ugyancsak tegnap egy másik váltóhamisítási ügyet is tárgyalta a debreceni törvényszék. Kovács Ferenc hajdusoboszlói ügyvédi írnok egy 500 koronás váltóra Pongor András és neje nevét írta alá. A váltót a Debreceni Első Takarékpénztárhoz nyújtotta be, hol a kifizetés előtt tudakolták az aláíróknál és kiderült, hogy az aláírások hamisak. A tegnap megtartott főtárgyaláson a törvényszék Kovács Ferencet ugyancsak hat hónapi börtönrre ítélte Kovács felebezett az ítélet ellen.

§ Tetten ért tolvaj. Csanak József üzletében október 19-én özv. Takács Pálné egy doboz halat csusztatott a kendője alá, de el nem vihette, mert a segítők megcsípték. A törvényszék tegnap ítélezett felette Kereskes bíró elnöklete alatt s mivel már többször volt büntetve, 6 hónapi fogházra ítélték. Az ítélet ellen Takácsné felebezett.

§ Könnyű fizetés. A tizetésnek sajtóságos módját eszelte ki Murai József debreceni lakos. Helmez Antal kereskedő fiokjából 400 korona értékű váltót lopott el és egy másik kereskedőnél levő 200 koronás tartozását a lopott váltóval fizette ki. A család csakhamar kiderült és a kir. törvényszék nem egeyzett bele az adósság fizetésnek e legújabb módjába és Murait lopás miatt 8 napi fogházra ítélte.

§ Korcsmahősök. A kocsmai legénykedésnek megadta az árát néhány mikepéresi legény. Mikepéresen a Rózsás korcsmaházban Kis Péter, Oláh József, Lénárt István és Oláh András legények félholtra verték Kovács Lajos ottani lakost. Súlyos testi sértés miatt kerültek a törvényszék elé, mely a tegnap tartott főtárgyaláson Kiss Pétert 2 havi és 10 korona, Oláh Józsefet 6 havi és 10 korona, Lénárt Istvánt 2 havi fogház és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Oláh Andrást felmentették.

Regényesarnok.

Anna jácintjai.

Írta: G. Büttner Julia.

A mint most Anna hazafelé ment, elégedetten gondolt arra: milyen jól választott magának karácsonyi ajándékot! — Mert ha vízzel telt üvegekbe ülteti a jácintmagyákat heteken át, napról-napra öröme lesz bennök, a mint hajtani, nőni, bimbózni fognak, és végre, ha kivirítanak! Milyen szépség, milyen illat!

Ilyen kellemes hangulatban, óvatosan sietve, hogy el ne csusszon a sikosra fagyott járdán, befordult a Lipót-utcába. De ott már valaki el is esett, mert az utca közepén két hordár emelgetett egy urat.

Esetleg senki sem ment arra s mire Anna hozzájok ért, az egyik hordár már elfutott, míg a másik féltérdre ereszkedett az eszméletlenül fekvő ur mellé s fejét fölemelte.

Ekkor meglátta a fiatal leányt s megszólította.

— Kérem, nagysága, ennek a fiatal urnak ki kellene a zsebéből venni a kendőt és bekötni oldalt a fején a sebet, mert a lecsépeggő vér a szemébe fut.

Anna rögtön a saját zsebkendőjével törölte le a vért a sebesült homlokáról. — Kissé megijedt, de akkor rettent csak meg, mikor a még mindig eszméletlen fiatalember arcát meglátta.

— Istenem, mi történt veled, Gálosi? — kérde az ismerős hordártól.

— Hát, kérem alássan, erre megyünk az öcsémmel, az az ur meg elöttünk úgy elvágódott a sikos kövön, mintha lecsapták volna. A János el is futott telefonozni a mentőkért. De tán tessék be is kötni azt a sebet a homlokán?

Anna megpróbálta bekötni. Erre a sebesült fájdalmas szisszenéssel föleszmélt.

— Mit csinálnak velem? Betörtem a fejemet?

— Nem nagyon lesz, kérem alássan — biztatta a hordár. — Csak el tetszett esni.

— Tetszett a manónak! — mordult rá az ur s föl akart kelni, de fájdalmas nyögéssel visszaesett.

— Hisz eltörtem a lábamat! — kiáltott haraggal. Mért nem hív segítséget?

— Már elszaladt az öcsém s a mentők egyben itt lesznek. De tartsa csak, nagysága, a nagyságos ur vállát, még magam is elfutok.

— Ki van itt még? — kérde a sebesült visszafordítva fejét, mert Anna önkéntelenül hátralépett, mikor ő föleszmélt. De most gyorsan újra mellé térdelt s átfogta a vállát, még a hordár elfutott.

— En vagyok, Zsarnóthy, Oltvai Anna Éppen erre mentem. Ugy megvagyok rémulve, hogy ilyen szerencsétlenül járt.

— Maga az, Annuska? Maga? Soha ilyet! Engem baj ér s az én egykori kis barátnóm itt terem segítségemre, mintha az égből szállna le hozzám!

— Folyt. köv. —

Elhizás

gyorsan elmúlik a teljesen ártatlan

Ihele-féle soványító teától.

kitűnő elismerések. Egy csomó 2 Kor. vidékre 2 Kor. 50 fill. utánvétell.

Török József

gyógyszerésznél, Budapest, Király u. 12.



M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

**Debrecenből indul:**

Budapest felé (vegyesvonat) —	d. e	3	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u	4	18
Budapest felé (gyorsvonat) —	regg.	8	57
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	12	07
Budapest—Nagyvárad felé —	este	10	31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e	11	12
Csak P.-Ladányig — — —	este	8	10
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	5	08
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u	3	56
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u	6	51
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	7	56
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	2	50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	27
Csak Szatmárig — — —	reggel	5	10
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	6	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	11
Csak Nyiregyházig — — —	d. u.	12	19

m. á. vasutól	reggel	5	35
vásártérről — — —	reggel	5	44
m. á. vasutól	reggel	8	09
vásártérről — — —	reggel	8	18
H.-Böszörmény	d. e.	11	07
B.-Sz.-Mihály	d. e.	11	16
felé	d. u.	4	25
m. á. vasutól	d. u.	4	38
vásártérről — — —	d. u.	12	11
m. á. vasutól	d. u.	12	12
vásártérről — — —	d. u.	12	46
m. á. vasutól	este	6	53
vásártérről — — —	este	6	53

F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	36
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	06
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	23
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	6	45
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	50
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	9	35

Bpestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:

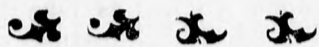
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	—	29	
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	3	41	
Budapest—N.-várad felől —	éjjel	6	24	
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	2	15	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	2	45	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	5	10	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46	
Szatmár—M.-Sziget felől — —	d. e.	11	37	
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	3	55	
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	31	
Szatmár felől — — —	este	6	40	
Csak Szatmárról — — —	reggel	8	30	
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	11	31	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	7	50	
Csak Nyiregyháztól — — —	d. u.	3	48	
Kassa—Miskolc felől — — —	reggel	7	33	
vásártérről — — —	reggel	7	40	
mávasúthoz — — —	d. e.	11	22	
B.-Sz.-Mihály	vásártérről —	este	11	06
mávasúthoz — — —	este	6	12	
H.-Böszörmény	vásártérről —	este	6	51
felől	mávasúthoz —	este	9	57
vásártérről — — —	d. u.	8	46	
mávasúthoz — — —	d. u.	1	52	
vásártérről — — —	d. u.	3	48	
mávasúthoz — — —	d. u.	3	34	
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	5	35	
F.-Abony felől mávasúthoz —	d. u.	5	45	
O.-Köcs—Polgár felől vás. térre	reggel	7	44	
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	7	54	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3	12	

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Kistemplombazár.

megkezdődött a

Karácsonyi Vásár



Minőségben kifogástalan jó áruk kerülnek eladásra leszállított áruk mellett.

Szőlőoltványok,

Amerikai alanyon készült, legkiválóbb esemege- és borfajokból teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott és gyökérzetű példányok, szokvány minőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány telepnél Medgyesen (N.-Küküllő-megye)

Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

okleveles szőlész, az erdélyi sz. gazdasági egyesületi és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbe herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója, Nagy-Küküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok szintén mérsékelt áron!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve

Van szerencsém a nagyérdeműközönséggel tudani, hogy 20 év óta a breiniapope-on fennálló

butor-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelően megújítottam, valamint egész modern gépezetűre berendeztem

butor-gyárat

létesítettem és ezáltal abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőimnek minőség, íz és ár tekintetében, előnyösebben mint bárhol, kiszolgálhatom és a versenyt bárkivel könnyen felvetem.

Egyszersmind felhívom a n. é. közönséget saját érdekében kitűnő gyártmányú butoraim megtekintésére, valamint szabadalmazott ebéd- és más asztalaimra, melynek minden lapja egészen kemény tölör fából, 244 darabból van összeállítva és ezáltal minden vetemedés hasadás vagy furnir-lepattogzás teljesen ki van zárva.

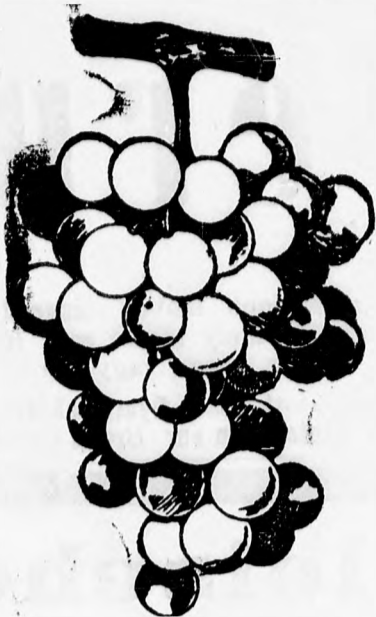
Tisztelettel

KILLER EDE

butorgyáros, csász. és kir. udvari szállító Debrecen.
Asztalos segédek kerestetnek.

„Millentumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak!



Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, is mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Nagy alkalmi könyvbazár!

Üzletünk áthelyezése alkalmából régi Piacutcai helyiségünkben nagy tömeg felhalmozott

könyvet-, zeneművet-, képet-, papírárut stb.

beszerzési áron alul árúitunk el.

Árak már 5 fillértől kezdődőleg.

EZEN BAZÁR CSAK RÖVID IDEIG ÁLL FENN ÉS IGY KÉRJÜK EZEN KEDVEZŐ ALKALMAT MIELŐBB FELHASZNÁLNI.

Teljes tisztelettel

László Albert és Társa HEGEDŰS S. és SÁNDOR I.

könyv és papirkereskedése **DEBRECENBEN,**

a Kistemplommal szemben.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden értalmas alkatrész nélkül!

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

Serail-szappan.
Epe-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használatához

Serail-creme. nappali használatra

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsaszín és krém

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájvíz. A legjobb szájvíz.

Kapható: *dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön* gyógyszerész uraknál, valamint *Jósa és Jóna* urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerésztárába

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

Fentartva

Halász Nándor

ékszerész

karácsonyi

hirdetésének.





(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsoi)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használhatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

szükszorosulás

Legtöbb betegségek forrása ellen Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor



2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldettk.

Óvás! Utánasoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszertára, Bécs, Plankeng. 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ö. Füle P., Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész úrnál.

Zádor Lajos

divattermében december 31-ig ritka alkalmi bevásárlás női divatekkekben.

finom gyapju szövetek, selymek diszek, női felöltők, blousok, szörme boak és karmantyuk rendkívüli leszállított árakban, mult évi cikkek minden árban.

Kiárusíttatnak.

Csász. és kir.



udvari szállító.

Fernolendit

A világonlegjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és feke bőrnek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pecsétes, sárga vagy barna bőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

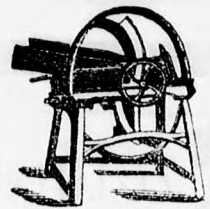
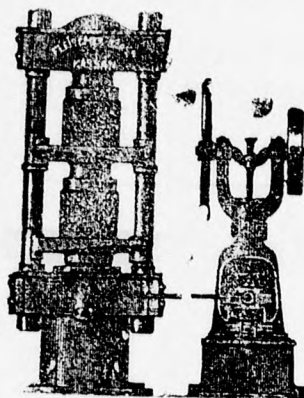
Alapított 1832. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körut 24. (Briofadresse Wien III) Wasche kaufen Sien nur Bruna enseife Mindenütt kapható

Fleischer és Társa

gépgyára

és

vasöntödéje



KASSÁN, Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen s gondosan gyártott gépeit, nevezetesen: o o o o o o o

Szeckavágókat kéz és járgányhajításra,

Répavágókat s tengeri morzsolókat,

Olajsajtókat s olajmagpörkölőket,

Olajmag zuzókat,

Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító-gépeket, lisztosztályozó hengereket,

Teljes malom-berendezéseket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.

Bizományi raktár pedig:

Sesztina Lajos úrnál Debrecenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Koch Testvérek Debrecen, Piac-u. 51. Csanakház.

FÉRFI-
FIU-

LEANY- és
GYERMEK RUHAK

Olcso

szigoruan
szabott

arak mellett

nagy választékban kaphatók.

Koch Testvérek cégnél Debrecen, Piac-u. 51. Csanakház.

K O C H

TESTVÉREK

Debrecen

Piac-
utca 51. Csanak
ház

Férfi télikabát	24—200 K-ig	Gyermek costum blous v. kabát alakban	8—28 K-ig
„ öltöny	20—60 „	Gyermek télikabát	14—30 „
„ átmeneti kabát	20—40 „	Fiu öltöny	12—32 „
„ külön nadrág	2—18 „	Fiu télikabát	14—40 „

Kirakatainkban naponként ujdonságok szemléltethetők.